

Omplantning og vanding

Forhåbentlig kommer vi alle ud for, at nogle af vore planter trives så godt, at en større potte kunne synes at være påkrævet. Det kan også være, at en enkelt plante ikke rigtig vil vokse, og at det måske af den grund måtte være en god ide at kigge nærmere på de underjordiske forhold. Og endelig er der nogle af os, der mener at en årlig omplantning er gavnlig.

Jeg synes man som hovedregel kan sige, at hvis en plante trives godt, så skal der ikke pottes om. Der er ikke noget i vejen for at langsommere voksende kaktus kan blive stående i samme potte flere år, blomstre og se sunde ud. Men hvis man er i tvivl, slå da planten ud af potten og kig på klumpen. Ser man nu et sundt rodnet - uden rodslus - og med en passende mængde god jord tilbage, så sætter man roligt planten i potten igen. Ser man derimod bar rødder og ingen jord, så er det en god ide at finde en lidt større potte frem. Ser man bar jord og ingen eller næsten ingen rødder, ja så er der noget galt. Måske har vi vandet for meget, så rødderne er rådnet væk - måske har vi vandet for lidt så rødderne er tørret ind - måske har der været rodslus på spil, det vil enhver kunne se helt tydeligt efter at have læst en af de følgende artikler i denne serie. Hvad grunden nu end kan være til det dårlige rodnet, så gælder det nu om at få nogle ny rødder frem. Sæt din kaktus i rent grus på et skygget, lunt og luftigt sted og vent nogle dage før du *forsigtigt* fugter gruset og springer gødningen over. Først når der er god vækst igen - det ses bedst på tornenes farve i toppen - kan planten pottes op i almindelig jordblanding.

Har man besluttet sig til at potte et antal iøvrigt sunde og raske kaktus om, skal man ikke være bange for at løsne rodmassen så meget som muligt, således at den gamle jord kan fjernes. Skær blot rødderne godt tilbage, det gør det meget nemmere at fordele den ny jord mellem de resterende rødder. Ved omplantning af særlig sarte kaktus passer man på ikke at forstyrre rødderne, men det giver gerne sig selv, for jo svagere rodnet en kaktus har, desto forsigtigere går man til værks. Det er bedst at bruge en jævnt fugtig jordblanding, den må endelig ikke være for våd, for så kan man komme til at

trykke den for fast sammen om rødderne og det må man ikke, for jorden skal kunne ånde.

Man vælger så vidt muligt en lun periode til sin omplantning, sætter planten i samme højde som før, vander godt til og stiller de nypottedede kaktus i skygge. Frisk luft er altid en god ting, men ikke træk. Inden længe kan man glæde sig over resultatet - friskere farver og ny vækst. Det er vigtigt, at kaktus i vækst vandes godt igennem med jævne mellemrum, dels for at skylle affaldsstoffer bort fra jorden, og dels for at sikre, at gødning og vand når helt ned i bunden af potten. Det er klogt at lade jorden tørre ud mellem hver vanding. Med hensyn til gødning er der delte meninger om hvor meget man skal give. Hvis man vil have sine kaktus til at vokse og se sunde ud, så skal de i sommerhalvåret gødes jævnlige. Jeg foretrækker at vande med en meget svag gødningsblanding hele tiden, andre giver en dosis f.eks. hver 14. dag. Den gødningsblanding man vælger, skal være kvælstoffattig, her kan jeg henvise til foreningens kaktusgødning, der forhandles gennem indkøbscentralen.

Der vil altid være nogle kaktus, der ikke kan lide at blive plantet om. Det er derfor jeg mener at man ikke skal potte om bare for at potte om. Jeg er altid lidt nervøs, når nogle af mine yndlingsplanter skal under behandling, men jeg fryder mig, når det er vel overstået.

Vi mangler et vigtigt punkt, som hedder jordblanding. Jeg er bange for, at jeg ikke kan komme med nogen opskrift - jeg laver min egen jord om hvert år og er alligevel ikke tilfreds. Det gælder om at lave en jord, der er sygdomsfri, ukrudtsfri, porøs og alligevel i stand til at holde på vand og næring. De fleste laver en blanding af spagnum og grus eller leca - nogle vil have ler i, andre perlite eller småsten. Det vigtigste er, at vandet ikke bliver stående oppe omkring rodhalsen, men hurtigt siver ned i bunden af potten, hvor rødderne gerne skulle befinde sig. Man kan lægge småsten foroven i potten, og man kan indrette sig med undervanding - hvad man end gør må man være tålmodig og eksperimentere sig frem til den metode, der giver gode resultater under de forhold den enkelte har til

disposition. Jeg må tilstå, at jeg aldrig har prøvet at dyrke kaktus i en vindueskarm, men fra andre ved jeg at det kan lade sig gøre med meget stor succes. Skulle der mon ikke være et medlem eller to med erfaring udi stueforhold, der kunne tænke sig at skrive om de særlige problemer der knytter sig til vindueskarme? (Jo, da; se nedenfor - Red.).

Til sidst et par ord om pottetyper. Skal man bruge plasticpotter eller lerpotter? Runde eller firkantede? Plasticpotter holder bedre på fugtigheden og er derfor at foretrække til planter som *Epiphyllum*, *Rhipsalis*, *Aporophyllum* et cetera, der dårligt tåler udtørring. Lerpotter får jorden til at tørre ud, de er derfor meget velegnede til visse sukkulente hængplanter, der let bliver for velnærede og ranglede i plasticpotter. Det gælder planter som *Senecio*, *Sedum*, *Crassula* et cetera. Ellers må det

være en smagssag, hvilket materiale, man foretrækker, da vandingen kan indrettes efter pottetypen. Naturligvis spiller det ingen rolle for planternes trivsel om potter er runde eller firkantede - eller gør det? Der er nogle, der mener, at grønne vækster trives bedst firkantet. For de fleste kaktus-samlere er pladsen nok det afgørende for valget mellem firkantede og runde potter, men selv på dette punkt er der uenighed. Jeg har hørt en meget klog kaktusmand påstå, at der kan stå flere runde potter på en kvadratmeter end firkantede!

Ja, som I ser, må man også inden for kaktusdyrkning prøve sig frem med de fleste ting, og det er jo i virkeligheden også det, der er det sjove. Så god fornøjelse allesammen med forårsomplantningen.

Inge Clausen